

Phẩm 14: KỆ TÁN NƠI ĐỈNH TU-DI

Bấy giờ, do thần lực của Đức Phật, từ các cõi nước bên ngoài như số vi trần nơi trăm cõi Phật trong mười phương, đều có một Đại Bồ-tát, mỗi vị đều cùng với số Bồ-tát như số vi trần nơi cõi Phật đồng vân tập đến. Mười Đại Bồ-tát là Bồ-tát Pháp Tuệ, Bồ-tát Nhất Thiết Tuệ, Bồ-tát Thắng Tuệ, Bồ-tát Công Đức Tuệ, Bồ-tát Tinh Tấn Tuệ, Bồ-tát Thiện Tuệ, Bồ-tát Trí Tuệ, Bồ-tát Chân Thật Tuệ, Bồ-tát Vô Thượng Tuệ, Bồ-tát Kiên Cố Tuệ. Cõi nước của các vị từ đó đến là thế giới Nhân-đà-la hoa, thế giới Ba-đầu-ma hoa, thế giới Bảo hoa, thế giới Ưu-bát-la hoa, thế giới Kim cang hoa, thế giới Diệu hương hoa, thế giới Duyệt ý hoa, thế giới A-lô-na hoa, thế giới Na-la-đà hoa, thế giới Hư không hoa. Chư Bồ-tát này đều ở chỗ chư Phật, tịnh tu phạm hạnh. Chư Phật đó là Phật Thù Đặc Nguyệt, Phật Vô Tận Nguyệt, Phật Bất Động Nguyệt, Phật Phong Nguyệt, Phật Thủy Nguyệt, Phật Giải Thoát Nguyệt, Phật Vô Thượng Nguyệt, Phật Tinh Tú Nguyệt, Phật Thanh Tịnh Nguyệt, Phật Minh Liễu Nguyệt.

Chư Bồ-tát này đến đánh lễ nơi chân Phật, rồi tùy phương đến, đều riêng hóa hiện tòa Sư tử Tỳ-lô-giá-na tạng và ngồi kiết già trên đó.

Như chư Bồ-tát vân tập đến đỉnh núi Tu-di nơi thế giới này, mười phương thế giới cũng đều như thế cả, đến danh hiệu, cõi nước và chư Phật cũng đồng.

Lúc này, Đức Thế Tôn, từ nơi các ngón chân phóng ra trăm ngàn ức ánh sáng màu đẹp chiếu khắp trong cung của Đế Thích ở mười phương thế giới, Phật và đại chúng đều hiển hiện cả.

Bấy giờ, Bồ-tát Pháp Tuệ nương theo oai thần của Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Phật phóng ánh sáng tịnh
Thấy khắp tất cả Phật
Đỉnh núi Tu-di vương
Ở trong điện Diệu thắng.
Tất cả Thiên đế Thích
Thỉnh Phật vào cung điện
Đều nói mười kệ hay
Ca ngợi chư Như Lai.
Trong các đại hội ấy
Có các chúng Bồ-tát
Đều từ mười phương đến
Hóa tòa mà an tọa.
Bồ-tát trong hội đó
Danh hiệu đồng chúng tôi
Những cõi từ đó đến
Danh tự cũng vẫn đồng,
Bản quốc chư Như Lai
Hồng danh đều cũng đồng
Bồ-tát ở chỗ Phật
Tịnh tu hạnh Vô thượng.
Đại chúng nên quán sát
Sức tự tại Như Lai*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tất cả Diêm-phù-đề
Đều nói Phật tại đó.
Chúng ta nay thấy Phật
Trụ nơi đỉnh Tu-di
Mười phương cũng như vậy
Sức tự tại Như Lai.
Trong mỗi mỗi thế giới
Phát tâm cầu Phật đạo
Nương vào nguyện như vậy
Tu tập hạnh Bồ-đề.
Phật dùng nhiều thân hình
Du hành khắp thế gian
Pháp giới không chướng ngại
Không ai lường tính được.
Sáng tuệ hằng chiếu khắp
Đời tối đều trừ diệt
Tất cả không gì sánh
Thế nào lường biết được!

Bồ-tát Nhất Thiết Tuệ vâng theo oai lực của Đức Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

Giả sử trăm ngàn kiếp
Thường thấy Đức Như Lai
Chẳng ý nghĩa chân thật
Mà quán Đấng cứu đời,
Người này chấp lấy tướng
Thêm lớn lưới mê lầm
Trói buộc ngục sinh tử
Đui mù chẳng thấy Phật.
Quán sát nơi các pháp
Đều không có tự tánh
Tướng nó vốn sinh diệt
Chỉ là giả danh thuyết.
Tất cả pháp không sinh
Tất cả pháp không diệt
Nếu hiểu được như vậy
Chư Phật thường hiện tiền.
Tánh pháp vốn vắng lặng
Không lấy cũng không chấp
Tánh không tức là Phật
Chẳng thể nghĩ lường được.
Nếu biết tất cả pháp
Thể tánh đều như vậy
Người này thời chẳng bị
Phiền não làm nhiễm vướng.
Phàm phu thấy các pháp

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Chỉ chuyển theo tướng giả
Chẳng rõ pháp vô tướng
Do đó chẳng thấy Phật.
Đức Phật lia ba đời
Các tướng đều đầy đủ
Trụ nơi không chỗ trụ
Cùng khắp mà bất động.
Tôi quán tất cả pháp
Thấy đều được rõ ràng
Nay thấy Đức Như Lai
Quyết định không nghi ngờ.
Pháp tuệ trước đã nói
Tánh chân thật Như Lai
Tôi từ đó biết rõ
Bồ-đề khó nghĩ bàn.*

Bồ-tát Thắng Tuệ nương theo oai lực của Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Như Lai đại trí tuệ
Hi hữu không gì sánh
Tất cả những thế gian
Tư duy chẳng đến được.
Phàm phu quán sát vọng
Chấp tướng chẳng đúng lý
Phật lia tất cả tướng
Chẳng phải họ biết được,
Kẻ vô tri mê lầm
Vọng chấp tướng năm uẩn
Chẳng biết chân tánh kia
Người này chẳng thấy Phật
Biết rõ tất cả pháp
Đều không có tự tánh
Hiểu pháp tánh như vậy
Thời thấy Lô-xá-na.
Vì do năm uẩn trước
Uẩn sau tương tục khởi
Biết rõ nơi tánh này
Thấy Phật khó nghĩ bàn.
Ví như báu trong tối
Không đèn thời chẳng thấy
Phật pháp không người nói
Dầu tuệ chẳng biết được.
Cũng như mắt bị lòa
Chẳng thấy màu tươi đẹp
Như vậy tâm bất định
Chẳng thấy các Phật pháp.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Lại như mặt trời sáng
Kẻ mù không thấy được
Tâm không có trí tuệ
Trọn chẳng thấy chư Phật.
Nếu chữa hết bệnh là
Lìa bỏ tâm tướng sắc
Chẳng thấy có các pháp
Thời thấy được Như Lai.
Nhất Thiết Tuệ đã nói
Pháp Bồ-đề của Phật
Tôi nghe theo lời ấy
Được thấy Lô-xá-na.

Bồ-tát Công Đức Tuệ nương theo oai lực của Phật quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

Các pháp không chân thật
Vọng chấp là chân thật
Cho nên các phàm phu
Luân hồi ngục sinh tử.
Nơi ngôn từ thuyết pháp
Tiểu trí vọng phân biệt
Vì thế sinh chướng ngại
Chẳng rõ được tự tâm
Mà chẳng rõ tự tâm
Đâu biết được chánh đạo
Do nơi tuệ điên đảo
Thêm lớn mọi điều ác.
Chẳng thấy các pháp không
Hằng thọ khổ sinh tử
Người này chưa có được
Pháp nhãn thanh tịnh vậy.
Xưa kia tôi thọ khổ
Vì tôi chẳng thấy Phật,
Nên phải tịnh pháp nhãn
Quán xem chỗ đáng thấy.
Nếu được thấy Như Lai
Mà tâm không chấp giữ
Thì người này thấy được
Pháp như Phật đã biết.
Nếu thấy chân Phật pháp
Thì gọi Bạc đại trí
Người này có nhãn tịnh
Hay quán sát thế gian.
Không thấy chính là thấy
Hay thấy tất cả pháp
Đối pháp nếu có thấy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Thì tức là không thấy
Tất cả các pháp tánh
Không sinh cũng không diệt
Diệu thay, Đấng Đạo Sư
Tự giác và giác tha,
Thắng Tuệ trước đã nói
Pháp của Như Lai ngộ
Chúng tôi nghe theo lời
Biết được chân tánh Phật.*

Bồ-tát Tinh Tấn Tuệ nương theo oai lực của Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Nếu trụ ở phân biệt
Thời hoại nhĩn thanh tịnh
Thêm ngu si tà kiến
Trọn chẳng thấy được Phật.
Nếu rõ được pháp tà
Như thật chẳng điên đảo
Biết vọng vốn tự chân
Thấy Phật thời thanh tịnh.
Có thấy tức là cầu
Đấy chưa phải là thấy
Xa lìa các kiến chấp
Như vậy mới thấy Phật.
Pháp ngôn ngữ thế gian
Chúng sinh vọng phân biệt
Biết đời đều không sinh
Mới là thấy thế gian.
Nếu thấy “thế gian thấy”
Thì thấy tướng thế gian
Như thật đồng không khác
Đây gọi người chân kiến.
Nếu thấy đồng không khác
Đối vật chẳng phân biệt
Thấy này là phiền não
Vô lậu được tự tại.
Chỗ chư Phật khai thị
Tất cả pháp phân biệt
Chẳng thể nắm bắt được
Vì pháp tánh thanh tịnh.
Pháp tánh vốn thanh tịnh
Không tướng như hư không
Thấy không chủ thể
Người trí quán như vậy.
Xa lìa nơi pháp tướng
Chẳng thích tất cả pháp*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Đây cũng không chỗ tu
Thấy được Đại Mâu-ni.
Như Đức Tuệ đã nói
Đây gọi là thấy Phật
Có được tất cả hạnh
Thể tánh đều tịch diệt.*

Bồ-tát Thiện Tuệ nương theo oai lực của Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Hy hữu, đại dũng kiện!
Vô lượng chư Như Lai
Ly cấu tâm giải thoát
Tự độ và độ người,
Tôi thấy đèn thế gian
Như thật chẳng điên đảo
Như trong vô lượng kiếp
Chỗ thấy của bậc trí.
Tất cả hạnh phàm phu
Đều mau về diệt tận
Tánh ấy như hư không
Nên nói là vô tận.
Người trí nói vô tận
Đây cũng không nói được
Vì tự tánh vô tận
Sở đắc khó nghĩ cùng
Trong chỗ nói vô tận
Chúng sinh không thủ đắc
Biết tánh chúng sinh vậy
Thì thấy Đại Danh Xưng.
Không thấy nói là thấy
Không sinh nói chúng sinh
Hoặc thấy hoặc chúng sinh
Biết rõ không thể tánh.
Thấy và đối tượng thấy
Cái thấy đều trừ bỏ
Chẳng hủy hoại chân pháp
Người này biết rõ Phật.
Nếu người biết rõ Phật
Và pháp của Phật nói
Thì hay chiếu thế gian
Như Phật Lô-xá-na.
Chánh giác khéo khai thị
Đạo một pháp thanh tịnh
Đại sĩ Tinh Tấn Tuệ
Diễn nói vô lượng pháp.
Hoặc có hoặc không có*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Tưởng ấy đều trừ diệt
Như thế thấy được Phật
An trụ nơi thật tế.*

Bồ-tát Trí Tuệ nương theo oai lực của Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Tôi nghe pháp tối thắng
Sinh ánh sáng trí tuệ
Chiếu khắp mười phương cõi
Đều thấy tất cả Phật.
Trong đó không chút vật
Chỉ có danh tự giả
Nếu chấp có ngã nhân
Tức là vào đường hiểm.
Những phàm phu chấp trước
Chấp thân là thật có
Phật chẳng phải chỗ lấy
Họ trọn chẳng thấy được.
Người này không tuệ nhãn
Chẳng thể thấy được Phật
Ở trong vô lượng kiếp
Lưu chuyển biển sinh tử.
Có tranh nói sinh tử
Không tranh là Niết-bàn
Sinh tử và Niết-bàn
Cả hai chẳng thủ đắc.
Nếu theo giả danh tự
Chấp lấy hai pháp này
Người ấy không đúng thật
Chẳng biết đạo Phật mầu
Nếu khởi tưởng như vậy:
“Đây Phật, đây Tối Thắng”
Điên đảo chẳng phải thật
Chẳng thấy được Chánh giác.
Biết được thật thể này
Tướng chân như tịch diệt
Thì thấy Đấng Chánh Giác
Vượt khỏi đường ngữ ngôn,
Ngôn ngữ nói các pháp
Chẳng hiển được tướng thật
Bình đẳng mới thấy được
Như Pháp, Phật cũng vậy.
Thì quá khứ chư Phật
Vị lai và hiện tại
Dứt hẳn gốc phân biệt
Thế nên gọi là Phật.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bồ-tát Chân Thật Tuệ nương theo oai lực của Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Thà thọ khổ địa ngục
Được nghe hồng danh Phật
Chẳng thích vô lượng vui
Mà chẳng nghe danh Phật.
Sở dĩ ở thời xưa
Chịu khổ vô số kiếp
Lutu chuyển trong sinh tử
Vì chẳng nghe danh Phật.
Đối pháp chẳng điên đảo
Mà hiện chứng như thật
Lìa các tướng hòa hợp
Gọi là Vô thượng giác.
Hiện chẳng phải hòa hợp
Khứ, lai cũng như vậy
Tất cả pháp vô tướng
Đây là chân thể Phật.
Nếu quán nghĩa sâu xa
Của các pháp như thế
Thì thấy tướng chân thật
Pháp thân của chư Phật.
Đối thật thấy chân thật
Chẳng thật thấy chẳng thật
Hiểu rõ ráo như vậy
Cho nên gọi là Phật.
Phật pháp chẳng giác được
Rõ đây gọi “giác pháp”
Chư Phật tu như vậy
Một pháp bất khả đắc.
Biết do một nên nhiều
Biết do nhiều nên một
Các pháp không chỗ tựa
Chỉ do hòa hợp khởi.
Không năng tác tạo tác
Chỉ vì nghiệp tưởng sinh
Tại sao biết như vậy
Vì không có kia, đây.
Tất cả pháp vô trụ
Định xứ bất khả đắc
Chư Phật trụ nơi đây
Rốt ráo không dao động.*

Bồ-tát Vô Thượng Tuệ nương theo oai lực của Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

Đấng Như Lai Vô thượng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Xa lìa tướng chúng sinh
Không có ai hơn được
Nên hiệu là Vô Thượng.
Pháp chư Phật đã đắc
Vô tác, không phân biệt
Cái thô không sở hữu
Vi tế cũng như vậy.
Cảnh chốn hành của Phật
Trong đó không có số
Chánh giác xa lìa số
Là chân pháp của Phật.
Ánh sáng Phật chiếu khắp
Diệt trừ những tối tăm
Ánh sáng này chẳng chiếu
Cũng chẳng phải không chiếu.
Đối pháp không chấp trước
Không niệm cũng không nhiễm
Không trụ không xứ sở
Chẳng hoại diệt pháp tánh.
Trong đây không có hai
Cũng lại không có một
Bậc Đại Trí thấy đúng
Khéo an trụ lý thật.
Trong không, không có hai
Không hai lại cũng không
Ba cõi tất cả không
Là chỗ thấy chư Phật.
Phàm phu không hay biết
Phật khiến trụ chánh pháp
Các pháp không chốn trụ
Ngộ đấy thấy tự thân.
Chẳng thân mà nói thân
Chẳng khởi mà hiện khởi
Không thân cũng không thấy
Là thân Phật vô thượng.
Bồ-tát Thật Tuệ nói
Pháp tánh mâu của Phật
Nếu người nghe pháp này
Sẽ được nhĩn thanh tịnh.*

Bồ-tát Kiên Cố Tuệ vâng theo oai lực của Phật quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Lớn thay! Ánh sáng lớn
Vô thượng sẽ dũng kiện
Vì lợi ích chúng sinh
Mà xuất hiện thế gian.*

Phật dùng tâm đại Bi
Quán sát khắp chúng sinh
Thấy ở trong ba cõi
Luân hồi thọ nhiều khổ.
Chỉ trừ Đấng Chánh Giác
Bậc Đạo Sư đủ đức
Tất cả các trời, người
Không ai cứu hộ được.
Nếu chư Phật, Bồ-tát
Chẳng xuất hiện thế gian
Thì không một chúng sinh
Có thể được an lạc.
Như Lai Đấng Chánh Giác
Và các chúng Thánh hiền
Xuất hiện ở thế gian
Cho chúng sinh niềm vui.
Nếu ai thấy Như Lai
Vì được lợi lành lớn
Nghe hiệu Phật sinh tin
Thì là pháp thế gian.
Chúng tôi thấy Như Lai
Vì được lợi ích lớn
Nghe pháp diệu như vậy
Đều sẽ thành Phật đạo.
Chư Bồ-tát quá khứ
Do thân lực của Phật
Được tuệ nhãn thanh tịnh
Rõ cảnh giới chư Phật.
Nay thấy Lô-xá-na
Thêm lòng tin thanh tịnh
Trí Phật không bờ bến
Diễn thuyết chẳng thể hết.
Như Bồ-tát Thắng Tuệ
Và tôi Kiên Cố Tuệ
Trong vô số ức kiếp
Cũng nói chẳng thể hết.

M